

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta - Katedra psychologie

Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Zisťovanie diabetes distress syndrómu u českých pacientov s

diagnózou diabetes mellitus

Autor: Monika Povrazníková

Vedoucí práce: PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.

Oponent: PhDr. Alena Javůrková, Ph.D.

CÍLEM předložené práce bylo posoudit změnu diabetického distresu a glykovaného hemoglobinu HbA1c (GH) po skončení edukace u pacientů s dg. diabetes mellitus 2 st. (DM2) a po 6 měsících, autorka předsevzaté cíle dokázala naplnit.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE předložená práce obsahuje 56 stran textu a dále seznam literatury a příloh. Seznam literatury čítá převahu titulů v anglickém jazyce. Práce je přehledně rozdělena do teoretické a empirické části.

V TEORETICKÉ ČÁSTI se práce zaměřuje na dg DM2 a její příznaky, diagnostiku, prevalenci a následky na zdraví a diabetický distres. Popisuje způsoby jeho měření a výsledky nejnovějších zahraničních studií, kde se psychologické aspekty sledují společně s hodnotami GH, jako jednoho z mnohých ukazatelů kompenzace diabetu. Práce popisuje i strategie copingu diabetického distresu psychologickými přístupy.

V EMPIRICKÉ ČÁSTI autorka standardním způsobem představuje výzkumný problém, cíle výzkumu a sadu hypotéz, poté charakterizuje výzkumný soubor, výzkumné metody, popis sběru dat a přechází k výsledkům empirických zjištění. Ta jsou prezentována v tabulkách a grafech. Autorka se sama na sběru dat nepodílela. Soubor tvořilo 66 pacientů s diagnostikovaným

DM2 zařazených do edukačního programu PL nebo diabetology, zpracovaná data nebyla dostupná u všech pacientů. Detailnější popis vzorku (komorbidity, stabilita farmakoterapie v průběhu 6 měsíců...) nejsou dostupné. Inkluzivním kritériem pro zařazení do souboru s edukací byla DM2, exkluzivní kritéria nejsou definována. V práci chybí informace, zda všichni pacienti podepsali informovaný souhlas, a zda byl výzkum schválen Etickou komisí. Diabetický distres DDS a GH byly měřeny na začátku edukace, na konci edukace a 6 měsíců po skončení edukace. Byla provedena položková analýza DDS. Výsledky ukazují na nesignifikantní i signifikantní pokles distresu mezi měřeními (v závislosti na statistických metodách), na signifikantní pokles GH, který ale nesouvisel s mírou DDS a jeho škálami, ani s pohlavím. V práci není popis obsahu a struktury edukace, tj intervence, která byla intervenující proměnou pro plánovanou změnu.

V **DISKUSI** jsou výsledky blíže interpretovány v souvislosti se zahraničními výzkumy.

CELKOVĚ autorka předložila práci, která dokládá její velmi zdařilou orientaci v popisované problematice, jasně formulované výzkumné cíle strukturované do hypotéz, vhodně interpretované výsledky a možnosti dalšího směřování výzkumu. Autorka zmiňuje i slabiny práce. Míra podobnosti je nízká.

Předloženou práci **HODNOTÍM VÝBORNĚ** a **DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ**.

Otázky k obhajobě:

Jakým způsobem by mohla probíhat edukace v rámci multimodální léčby za účasti psychoterapeuta/klinického psychologa? Jak by jste obsahově takový program strukturovala? Z jakých terapeutických přístupů byste vycházela?

V Praze, 27.8.2020

Alena Javůrková